Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Bréf til Þórðar. Ýmsir bréfritarar, júlí 1900 til júlí 1923

Bjarni Benediktsson – Benedikt Sveinsson – Þórður Sveinsson – Húsavík - Bréf – Doddi – Júlíus Ólafsson – Bjarni Jónsson – Júlí 1900 til júlí 1923

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360
Benediktarskjöl
Askja 5-1, Örk 5

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Kastbrammi 24 dese 1904

Gledileg jól og Nýár elska frandi!
Kara kera þökk fyrir komuna fyrir brjefið
og fyrir myndina hún er ágæt og mjer þykir
mjög vænt um hana. Það gleðar mig að þú
ert prestur það er svo gott að vera það.
Við hjerna erum sum prest samt ekki
öll þó erum ekki mikil bragð að því. Bensi
minn kom heim 15 ágúst þá varð nú heldur
kátt í kotinu jeg varð úng aftur svona í
bráðina andvitlaus sleppir ellin ekki
þeim sem hún hefur náð jeg er ekkert
óánægð yfir því bara fyrir það að jeg held
að nú sje jeg búinn að lifa nó. Það var
held jeg ekki þetta sem jeg ætlaði að segja
við þig þetta er bull sem þú fyrir gefur.
Andres vinur okkar er dáinn hann dó
13 nóember hann var búinn að vera

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

á Halldórsstöðum einn mánuð en kom hingað um helgar og var þá stundum nóttina en þetta seinasta sinn sem hann kom var hann orðinn veikur af hvöðulegri lúnabólgu svo hann lagðist undireins þig vakti yfir honum nætur nótt og dag og við öll gjörðum alt sem við gátum bæði með meðölum og öðru til að lýetta honum stríðið en svona fór það hann dó á 4unda degi. Við sáum öll sárt eftir honum en þig lýst við að þetta hafi verið best fyrir hann hann var ekki sáttur við lífið þá nú hefur hann þá fengið kvild máske meira. Þig hef ekki hentugleitta á að segja meira í þetta sinn Myndir af okkur þremur sendi þig þjer hvi þrendi og meira þegar þig get þú þekkir þær vona þig bara min er tekin fyrir kárum og þú ekki líka mína en það gjörir náttúrlega mjer ekkert til þú allir vilja vera fallegir já meira en stundum er hægt.

víst er ruglið orðið nóu lánt bara fyrir gefðu það alt. verðu blessaður afinlega lifðu þjer eins og best kann óska þín frænka.

Anna. Benidiktsdóttir.

Frænd fólkið þitt biður kærlega að heilsa þjer með bestu jóla og Nýárs óskum verðu sæll verðu sæll þín einlæg frænka.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Kaupmannahöfn 24-12-'04

Góði vinur!

Yfirlands þakkir fyrir síðast, þótt skemtilegu bréf og síðast en ekki síst fyrir myndina þína, sem okkur þótti mjög vænt um.

Einu strengja fékk ég af „Ingólfi" rétt eftir jól sem þú komst sjálfur, en síðan ekkert blað, og finnst mér það ekki benda á mjög strangan agann í Landvarnarherinum, ef aðal mál gagn þykkir er ekki sent með beinni reglu til kaupenda en þeim, sem einu strengji á ári? Frá nýári má senda mér blaðið ef það er gert með reglu, en þeimum línu strengjum sem ég hef fengið þetta ár, ætla ég ekki að borga

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

þú þá gæti hugsast að
þú dundar mér bara hálfann
daginn næsta ár.

Þú fær gefur þú í skóf
skuld og frettalaust, þú í
er lík afturábakfinnur en
af þú ákferð um Kínverjaþig
þá þakki mér undir vent um
að þá ná sjá og rabba við þig.

Mínar bestu þakk og kveðj-
ur kem dentr í þér og líka af
að þú standir þig vel við prófið

Mitt ástarkveðja
þinn einl. vin

Pétur Kristjánsson

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Meðal matar eði, rúm. 4 gefur líkaminn
2300 grön vatn 1400–1500
gr þar. Urinam & feces.
900 grön þr. Cutanet þ. dagsþ.

12,8 – 100 – 10

12,8) 1000,0 (78 %
896
1040
1024
16

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Grásíðu 18 janúar 1892

Kæra mín blessaðurinn sæll

Dóttir mín

Þakka fyrir ~~[illegible]~~ bréfið

þeg er sæmilegur, eða eg sæmilegur

inni og ~~[illegible]~~ á milli er þeg á ~~[illegible]~~

þeg er vondur við hrna

~~[illegible]~~ en mikið samt

óþurlega. ~~[illegible]~~

Svo kann þeg ekki meira

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Verte soll Dodoti

Einkaskjalasafn Stefanson

E. S. Skrepuda eigin aftur

Herra Þórður Guðmundsson

Hannvirki

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

BREVKORT.

DANMARK 5 ØRE

Thorvaldsensvej 14, 21/2-'18

Kari mína mín!

Jeg þakka þér hjer hjer bezta bréf þitt frá 22. ág. f. árs, sem barst mjer í 1. viku desember. Þótt svar eftirminnilegt seinfarti.

Maður má ekki vera margorður í skrifum nú, ástæðan, af maður vill ekki segja á hatter

Herra

Þórður Sveinsson

banka-aðstoðarmaður

Pósthólf 597

Reykjavík

Island

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

at þeim tekjust ferðalagið.

Lét jeg því nægja, í von um betri tíma seinna, að geta þess, að okkur líður bæði vel, þó í mörgu, okkur lífsnauðsynlegu, mætti betra ákjósa.

Kona mín og systurnar senda þjer góðar kveðjur og heillaóskir með nýju.

Þeim einl.

Ólafur Johnson

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Safn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Ís Ísl. 22/6 07. Ludvig

Heil og sæl frá gömlum kunningjum

Bjarni Markússon

Hallur Skaptason

Þórður Skaptason

Bjarni Jónsson (frá Unnarholti)

Júlíus Ólafsson

allir mín vinglas

BREVKORT.

CARTE POSTALE

DANMARK.

Ilma

mag. Bjarni Jónsson

frá Voga

Vestmannaeyjum

O. Petersen, Kjøbenhavn 1083.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

þegar eg kom heim í litla herbergið mitt,
þá skuggadi eg um hana. En eg gremdist
eigi á hana né nokkurn. Eg hélt, at þeir
kynnu síðar at taka eptir henni, ef enginn
rekti mál á þeir, að hún vori fjes
þeir at þar er svo alvanalegt, að elsku-
legir kemur þeir oft á eina konu, og hann
sé gifter eða lagleg, þá getur þeirr
orðið at hefst. En allum fjandum er þat
þetta á reynda eigi við hana, ef þeir at
hún var fjes í þat var satt. Hún kortnaðin
minn tók eptir þeir honum til finningum
minum var veik gagnvart henni. Einu-
sinni sagði hann við mig, þegar eg sat
hjá honum í vökkinum eitt kvöld
Eg veit hvat eg skyldi gera, ef eg vori
fjes." Eg lest eigi skilja hann fyrst.
En hann var þá svo kreinskilinn og sagði
mér, hvat hann atti við. "Eg skyldi fyrst
koma mér í mjúkinn hjá Reðinum —
hann er bróðir hjá — þat er fyrsta sporið.
Og svo — á hann hann er eg spurði:
"Jeg svo haldi áfram (en aðgætni mest gætni) ~~[illegible]~~ Tali í fell niður.
"Margt fer svo eins vel." Frúin
fékk kaupande á fortepianinum
sínum. Og þá var ríkt geðsleg stöðin

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

þessi mér. Hún og mín höfðum þá skroðalt heimsóttir komnir á sunnudagskvöldum, á meðan piandið hennar Viola kom, – sem var venjulega á morgnum sunnudagskvöld. Þá sá ég líka eins leiðinlegt þar ~~[illegible]~~ líkt, að ~~[illegible]~~ piano var þeim hætt. Einu sinni sem oftar kom ég til Minnie mín. Þá lá bréfsmíði hjá honum á borðinu. Þeir ætluðu að skrifa sig á hann, sem ætlaði að koma á næsta ball í ~~klaup~~ klubbnum. Hann hafði skrifað sig þar. „Þú ætlar að koma í klubbinn" – segir hann og rétti mér úrvinda gamlan leiðinlegan miða. „Þar er þá nærri einn ráðrík þessi þig, þegar svona tekst til með piano" Þá var ómögulegt annað en hlæja að honum þegar hann var á gesaum einu kenni legu og strip á aðalatriði. Ég fjelst þó þarna mót mínum vilja mót tóbaki og brennivíni í kenni. Hann hélt, að ég hefði eigi tekið eftir þeirri sagði og endurtókst það. Ég sá reyndar í huga mínum, að þetta gæti myndi að öðrum leikinum sera sett, ef mér annars veri möguleyt að komast hjemi. Ég hugsaði líka, að þar myndi vera eins og hann ~~[illegible]~~ hafði sagt mér, að ungfrúrnar ~~[illegible]~~ á mörg meira, sem vörn í „klubbnum" í er þar

"Ekki er lengi að breytast veðrið í loftinu þó mörg af þessum gömlu spakmælum séu meira og minna sönn, þá kannast ég fullkomlega við, að þella er satt. En sú breyting sem orðið hefir á högum mínum og hjálpar mér, á svona fáum árum. Þá var ég fátækur og skuldugur og engum ~~[illegible]~~ nema at minnsta kosti mjög fáir vildu rétta mér hjálparhönd. Þá var ég skeggaður og horaður.

En sú mynd. Ég vinna að sitja í sjálfsins húsi heitum og notalegum og hafa þá ánægju að strjúka þessa litla kamp sem er svo eins stór og á hnotu. Nú standa ekki hrumbeinin út eins og klakkar á klifbera. Allt er orðið slétt og mjúkt. Nú er allur vilji minn að gjöra mér greiða. Og þykist hver leytur sem mest getur gert mér til þægðar. Svona er þá veraldarinnar Svona byjaði fyrir að segja mér frá fyrir atriði sem hann ~~[illegible]~~ margsinnis á segja mér, en ávallt bornið kallaði þú til hindrunar sér aldrei hefði orðinn úr þá.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

En af því, at eg hedd, að eg hefi gleymt ýmsu úr þessu tróti, þá skal eg at vísu vera fyrir þig at fá þat hjá honum ~~Gunna~~ Bjarna fóstra mínum, þú þekkir hann. Hann fékk ennþá sumi þá fleygu, höfðið at verða skilhöfuðs, og kyjaði í þá at bíða til dálítla stund af þessu."

"Hefi hann þá ekki skrifat meira?" spurði eg ~~Gunna~~.

"Nei, Guð hjálpi okkur. Hann lauk víst aldrei við þat af hjálpsaðum. Hann hefir aldrei ~~viðr~~ mátt heiðar orði á vilhöfundar hofleika sína upp frá því."

"En eitt þá (sagði Bjarni) vegat hann eigi þat enn."

"Já, þat er áreiðanlegt. En af svo hvörju at fara, at þú fengir þat ekki hjá honum, þá er best fyrir þig, at biðja hann at segja sú þat. Af því, at hann kann í raðleitt handriti útan at. Hugsir þat lesið skriftina hans nema hann hjálpi, en hann eit ýmsa hegra þat."

Nokkru seinna hitti eg Bjarna og sagði honum frá samtali okkar tíðs. Hann kom með skrifbók eina upp úr skrifborðsskúffunni sinni og fékk mér. Á fyrstu blaðsíðunni var ritað með skraut-letri „Stúdentinn" og vísa í bríngum-mat ýmsum lítbreytingum. — —

Nú afþ eg fengið þat, en mig hafði langt svo lengi til. Eg stakk bókinni undir vesti mínu og fór á leiðinni til þess at geta í næði lesið þá í heima hjá mér. Eg tók at lesa, þegar eg kom heim, en þat gekk hálf illa. Þar var víða strikat í og skrifat ofan í. Svo fór eg síðan at reynast spartinn hans Bjarna. — —

Nú var þessu líkt mörg mál. Eg var ordinerað stúdent. Eg hafði allar mínar skólaár stúdentarna á vorum, þegar þeir gengu undir skóla-próf, allir með stúdentahúfur og blóm í barmi. Mér fannst þá altaf, at eg verða einhvörn veginn svo lítilmótlegur í mínum augum. Mér fannst eitthvert óvinalegt hof standast á milli mín og þeirra, sem eg vann þó eigi var við fyrr en þegar eg sá þá ganga hamingjusamir nýbakaðir stúdentar. Allir fóru eftir þeim og sáu til hálfs vir á götum til þess at horfa á þá. Svo var nú þessu lofað nærri eftir sína verðugleika á fanga. Eg var áðurnefnd mjög glaður og hugsa þegar eg fór ávarpt fólkum mínum, mest

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

skrautritaðr skóla vottur í bjórdam
of-an í kl. tv lífi og áhyggjulausu líf.
stúdenta reyla vora. En þá þú og þráði
að verða var við, að lífið hefi ávallt
sínar skugga hliðar og allreið er
hægt að vera full sæll. Og varð þátt
var við, að ég skuldaði óþnossum mörm
í R.vík einhverjum skógunum og
skröddurum. Allum alan tíl sóm
mínum þeirra á kreiki með skuldahlaðin
og leitaði skulaþjótana uppi. Ég viss
það, að mér óneyðlegt að borga þeim
fyrir, sem ég hafði lofað, þótt er vanalega
eina ráðið, sem þeim galausi menn
hafa, þegar að þeim er gengið, að þeir fljóa.
Ég ætlaði mér að segna at sigla, efunt
veri. Og var ég þeir sleppinn algeirlega,
ef ég komist undan þeim nú.
Ég þorði öllu lítt minn vinur þótt fyrst
Ég þorði eigi að koma heim til mín, af þvíat
þángat komu þeir stöðugt. Ég hafði at
mér sína vottinda í hverjum stað, þá er ég
þurfti að bíðar var líkt á þeim á dögum.
Skipið átti á 4. júli. þá var þraut þungt
at komast með þeim. Einn kunningi minn vildi gjarn
ðan á láta vera sitt í vel fyrir skuld hjá einum
þegat orðið tennis-kóll, af þeir að mín vilfert
var þá mikið komin undir dómi meðlimanna,
þeir eins og allir vita þá er dómur einstaklinga
eins byggður, og ætla ég, at einhverji legði á dómi
félaga hans. Og af meðlimum „klúbbsins" gekk
eigi óþrjóstur hell, að mér þá var illt um mig.
En hún umgekkst mest „fínu fólkið, sem
mest fer eftir útlit manns og gat og einatt
metur mest þat, sem minst virði er, þá gat ég
trúlt við, at þetta ræfli orðið aðeins fál fyrir mig.
Þótt ég segði þattlist viss um, at hún mér lauð
við þetta heimulega þrál, þá var þó líklegt,
að hún drógi dáin af sínum ástar nautum. Menn
eru líka ávallt blindir í gálfs sök og sjá aldrei
annað en það fullkoma og góða hjá þeim stúlk
um, þinn þykir verðum. Ég veit vel ég. Mér
virðist hún vera svo ólík öllum þeim stúlk
um, sem ég hafði tekið eftir og í mínum augum lang
fegurst. – Já svo þú heldur „sagði ég
þegar ég „hafði kveikt vel í pípunni minni,
og hallaði mér aftur í hægindastólnum.
„Já, af nokkuð dugar eigi að ásaka
einn og „þurfiðs ásnum" annað hvort er fyrir
þig að hætta alveg að hugsa um hana eða
gera allt sem þú getur. Ég veit að þér
þykir verðum hana og þessvegna hvet ég þig til þess"

Ég gat eigi neitað því, að mér virðist þetta í fyrsta hálfhlæjilegt, en þegar ég fór að hugsa um það betur, þá fannst mér, að þetta mætti samleikur. Ég hafði heldur eigi skarpa dómgreind í þessu máleffni. En þá kom annað máleffni til þessa. Það var fátækt mín og peningaleysi. Hún var langt mín fylgikona. Það kostaði þó ávalt nokkuð að vera í slíkum félögum. Af því leiða, að menn vilja helst ~~vera~~ vera sig nokkuð borgunarmenn lega. Það stóð reyndar ekki á peningum. Af tíðindum mínum, sem allt áður gjörði mig bæði mér undirsinna það, sem ég hafði. Við áðurnefnd ákvæði kona í „klubbinn". Mér fannst mín öð ~~gat~~ gáfum mér að þetta mætti verða til líns fyrir mig. Ég hlakkaði til þess að gjá hana og hvort hún tæki nokkuð eftir mér. Því um líkt sneriast öll mín hugsun. Stundum fannst mér sem ég hefði orðið var við, að ~~hún tæki~~ hún veitti mér eftirtekt, en svo hundi þetta allt niður hjá henni. Ég varð að fara hugsa um fötin mín. Ég hafði fengið mér flaufrakka um vorið þegar ég varð student. Hann var óslitin, en buxurnar voru farnar að glansa á hnjánum of slíti. Þar voru eig nýjar þunnu efni. Hvernig mátti hefði lánað mér 3 krónur

Ég reyndi með hægð að hagræða mér svo í rúminu, að
eg gæti sét út um gluggan. Ég vissi að veðrið var ágætt og
glaða sólskin, en þíðskin gluggagjöldin hindruðu sólar-
geislana að komast inníl okkar. Það var langur og leiður
dagur eins og þeir mínum góðu skilið, er dvalið hafa á
sjúkrahúsum. Ég lá í lágfóti. Þetta var fyrsti
dagurinn, er eg gat hvílt mig yfir líðið. Mér er enn fyrir
minni hvílsu blóðinu á herbergis vörðu sorgar- og
dauðalegur. Auðsjáanlegt var mér á honum
hafði verið gerður mjög hættulegur skurður. Það var
hafði verið vakað yfir honum og eg vænti einhver-
ugrinn var við það, að lækninum hefðu líðta verið,
að hann líði. Ég fyrir mitt leyti vissi að líf mínu var
engin hætta búin, það var aðeins líðinn og þolinmæðin
þurfti. Hjúkrunarkonan kom gjaldan inníl okkar,
enda var létt á vegja að sjá hana. Hún var hraðmeskur
á svipinn og svart hárið stóð í hverja áttina.
Þegar hún tala[illegible] var það eins og hún talaði með þjóðri og varpaði
ógæfu á þá er á veðlein var hún. Á síðu skeppnu en þessa
sá eg þá eitt sinn, þann tíma, sem eg lá þar, auk lækna, er vitjaði
oft þeláza mínu og mín.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Ég átti von á bréfi frá vini mínum sem var nýlega farinn. Ég var óþreyjufullur og hendinn um leið. Mig langaði svo ákaflega heim. – Ég þrýstir glugghaldinu til hliðar svo að ég gæti sét út á tún blettinn. Þar voru allir skreyttir fíflum og ólæjum og krofna klukkum þar sem mýrlendið var. Ég hresstist af því að geta horft út í sumarblíðuna. Alt í einu kemur hjúkrunarkonan inn og réttir mér bréf. Ég þekkti undireins, að þat var frá vini mínum. Ég hallaði mér nú aftur útaf á koddann og reif bréfi upp.

Bergi vinur.

Það er ei ræðandi ekki til of mikils eltast þú og skrifaði þér ekkilegt bréf og segði þér frá öllu hjá okkur og þú getir haft gaman af þér. En það er nú nokkuð orðin máli að gegna. Ég er gáfuð í góðu illu skapi. Og þykist mér þó ilt að geta eigi gert þann greiða að skrifa þér skemmtilegt bréf. Þú veisst að ég klakkaði til þess að koma hingað af því að ég hugsaði, að hér myndi gaman að dveljast við þennan einn kenni ég á fjöll. En ég lét sín öðrum augum á þetta;

Ég gekk uppá höfðann hægt og hægt og að gatti vel sólina í kringum mig. Og sett að segja sýnist mér hún allsnotur. En þá hafði ég eigi síð mesta sveitaspiðna. Þegar ég gekk austur af höfðanum varð mér bilt við. ~~Ég rak mig þar á~~ Ég sé alt í einu stúlku sitja á dálitlum hríslæk hjá svo lítinn kofa ~~Hún hafði eðeyg: dæsk fötum og hefur meðfram á~~ og gefa hænsnum korn. Hjá henni var gráhrondóttur kettlingur. Hún stóð skindilega upp þegar hún sá mig og stóðum þarna bæði einhverjum vegin vandræðalegt og við vorum þeirrinn bæði. Loksins bað ég hana góðan daginn og afsaka mig hafi ég gert henni óþægindi. Hún brosti svo blíð og sagðist hafa orðið hissa að sjá ókunnugan mann þarna alt í einu. Ég tók undireins eftir gráu fjöll og hlíðarnar og sá þar í kring, til þess að fá einhvern hugsi. Ég tók eftir þeim, að hún bæði kolleganum á meðan hún sagði mér frá þeim og spurði hana um. Hún hélt á kornum í hendinni. Ég ~~gat~~ gæti ~~á~~ ~~dýpt~~ hann náðarsamlega, þá mundi þér finna hún fæðu. En ég trúði mér eigi að lýsa henni einu fagurri einu sinni og hinni, en ég segi þér þat helzt. Hún er í meðallagi há, grannvaxin, beinvaxin, mót jarðlitt hár, dökk augu, rót í kinnum, breitt enni, bogadregnar augabrúnar, nefið beint og slétt.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Vid mótid vingjarnlegt, en dálítid feimin. Í ott stutta mál
~~alveg einsog~~ frá konunni er ~~alveg~~ þá hefi ekki ~~eins og~~ frá konunni
gítrar og sa klaussrai og velupp alinnar kvenstúlku.
Ég spurti hana hvar og geti komist beinasta leiðina upp á
fellið. Hún sagði um hlaðið. Pabbi minn lætur fylgja
yður upp eftir og bætti hún svo við. Þótt þegar hún
sleppti orðinu þá sá ég að stór og þrekinn maður
kom heimann frá bænum. „Pabbi þennan" sagði hún
fljótt. „Vit skulum koma." Ég gekk í einhverju
hugsunarleysi með henni og litla kisa stökk á
undan okkur og lék sér. Þegar maður þessi nálgaðist,
þá þekkti ég hann þegar annan, og mundi ekki þó, að ég hefði
séð hann nokkuð fyrr. Hún var flýtt að ávarpa pabba sinn,
þegar við hittumst. „Þessi maður ætlar uppá fell pabbi."
„Hann jeræi svo vel og kemur fyrst heim," sagði hann
~~svo~~ glaðlegur. Kallinn kunnaðist undir eins við mig
og ég sagði hefi oft hugsað mikið á hann.
Svo gengum við öll heim. Þetta verður nokkuð
langt. En þú mátt ekki fyrirgefa mér þótt ég segi
nokkuð nákvæmlega frá þessu. Ég hefi svo mikla unun
af hugsa um þennan fyrsta fund. Finnst þér hann eigi eðlilegur?
Svo fór Kallinn (hann heitir Sigurður) sjálfur
með mér uppá fellið. Þú getur varla gert þér í hugarlund
þá miklu breytingu sem varð á mér. Ég var alt í einu orðinn
kátur. Sigurður var kátur og skemtinn. Hann spurði mig hvaðan
og kynni við mig miður fór. Ég sagði honum hvað sannleikur
en dró hilduna úr. Þegar við komum heim aftur þá kom dóttir
hans svo alvarleg á svipinn út, en fór litla kofanum á
höfðann og hljóp til pabba síns og tók á móti honum
um eitthvað. Hún kann þá hann unga, sem hún sagði, að hún
vissi hvaðanum að stóri eitthvað á. Pabbi hennar hló að henni
og sagði, að hennar eðlu ný mæga þótt þessi þeir. Hún varð
svo sorglega á svipinn við þessi orð, og ég sagði eðlu er og
gætti að, að ég skyldi ekki. Ég á þér að þakka það,
vinur, að gat hjálpað unganum. Ég náði svo litlu beinfleis, er stóð í kvokunum á unganum með litlu tönnunum,
er þú dróst mér í vatn. O, hvað hún varð hamingjusamlega glöð og
þakklát þegar hún sá, að unginn var heill. Þú þú þarft
ekkert að undrast þótt ég gráti gleðinni af þér, að hafa gotað hjálpað
unganum og bjóða þakklæti og gleðja hana, þér ég er ríkasum

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

að það kæmi talaverð breyting á sálarlíf þitt, og þú sæir eigin
fyrst andlit og undirlegt umhverfis þegar þú byggir
ist við þeirri stríðsöldu; og þó er þú jafnan spakur en
og góður. Ég fór eigi fyr en um kveld. Menn
komu og fóru oftar og sóttu mig svo um kveldið.
Sigurður fylgdi mér og hún með heimur fyrir fríðum
ut á Lúðvík. Þegar við skildum þá þakkaði hún mér
eftirsem fyrir unnan. Sigurður bað mig að koma þangað
sem oftast. Mér þótti verst, að ég þagði honum, að mér
hlýt leiðast þar nærra, en ég held, að hann hefði ekki
þetta af vorkunnsemi. En ég held og þar samt andlitið
á honum og stöðunum svo hvernskilnislegt og þó
er hann eins góður maður. Þú skilur víst á þessu
öllu, að ég muni hætta svo við það að fara heim undir
eins. Öll fyrirleitnin er mér eins og borzið.
Nú er ég hérna á bæ hjá gömlu mínu og komið
fram á nótt. Ég fór undireins að skrifa þegar ég kom
heim. Ég get eigi annað, en hugsað um þetta fagra
og tærskýra andlit, en mig vantar þig nú til þess
að tala við. Vertu heilum hjarta. Guð fyr
ávalt sem best. Þinn einlægur Ólafur

og gæt líkið eitt sagt þú fyr hvernig að mér líður
á mig hér. Þegar ég kom hingað þá var nótt og skipið
lagzt á milli skerja all langt úti. Allt í kringum
er sporðir klettar fram með firðinum, sem
er eins og rangali. Það eina, sem ég tók eftir, að mikið
vein af hér fór en þorpið hús og gata þeirra við
gröf dum uppi undlegan gröfur hérna. Ég ~~hug~~ hélt
at ~~þ~~ það myndi deyjast undir dökkum hörum. Og
hér myndi fólkið vera skemmtilegt, þú mér þetti
landslagið góð. En það tók eigi betra við. Þegar ég
kom í land um morguninn, þá sá ég all margt af mönnum
og fleira síðan. Þeir báta eftir mér. Hún kom stúlkan
mín. Mér sýnist þar allar eins. Miðlitin en í
hálfmaga lögum blásaur í ~~faum~~ á litum.
Yfirgaðar þú hvern það mun ánægjulegt að hitta á þau!
Hér er hvísin all mjög stríð og óregla á byggð; engin
gata að talla má. Ég hefi líkast hér dalítið um og líst
allstaðar jafn illa á mig. Mér sýnist alt svo góð hér,
hvernig er mikill ójöfnuður en allstaðar
annars staðar. Húsið, sem ég dvel í er langbezta hús

og fólkið vill helst ekki vera ögn alið lengt við mig, en eg held, að það kunni það eigi. – Ja, góði vinur hugsaðu þér. Eg á að dvelja hér í allt sumar. Eg held að eg vildi skipta við þig og liggja á lærbrotinu, heldur en að vera á Jesen annaðhvort sjúkrahúsi, þar um allir eru áðkunnandi. Verst þykir mér, að hér er eigi nokkurs staðar matur, sem hægt er að tala við. Eg er undir eins farinn að telja vikurnar, sem eg verð hérna. Mér líta yfirhöfuð ekkert um mig, ~~mér~~ hvort mér líðst eða eigi. Eg gef mig heldur eigi mikið að mönnum. Þegar eg gekk hjá þeim þá góna þeir á mig eins og „nautið í nýja testi". Það sem eg hugga mig mest á er, mér líðst hér þar um sælir mér, sem um mig norðanfjalls hér stundum. Sælir mér um líka þann dag, sem mér sýnist hér einir annarsstaðar. Enda hefi eg mest gaman af því að ganga um klappirnar og aðgæta sólina. Eg veit ekkert hvernig það fer, ef eg kann ávallt líðna illa við mig. Eg skrifa þér eigi lengra mína af því, að eg fá einan skammt fyrir til þín aftur. Eg vona, að þér fari sem að batna og þá kemur þú hér við þegar þú ferð heim. Verði blessaður. Þinn vinur Ólafur.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Gufuskipið, sem Aldalinan hafði verið hingað eptir fólki lá grafkyrt á höfninni, skammt frá bryggjuhöfðinu. Skipið lá aðeins við eitt akkeri, því botnin var ekki á öruggu. Það var stillilogn og þurfti því ekki meira, enda ætlað skipið at standa þar stutt við.
Hingat og þangat voru smá bátar óðigálegri á leið yfrið frá skipinu eða at fram til þess. Þeir voru fullir af fólki, sumt ætlað til Ameriku, sumt var at fylgja, og vildi ekki af skilja við þat þar en þat mátti til. Þat vakna vanalega lörgunin til þess at vera sem mest heim, er manni svamt um þeza óvissan um endafund nálgast. Hvert augnablik verður

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

þá tekið, sem pakkletingöf-
uðu í skuldina. —
Margir Kaupstaðarbúar fóru fram
í skipið til þess at skemta sér og fjöldi af svíta fólki.
Seint í einu tóku hreyfingin á
fólkinum at aukast; þat var sagt,
at skipið myndi senn fara at láta
til sín heyra. Frá löngu bryggjunni
fram undan miðum Kaupstaðnum
sendi tólf hraðfara báta og róði
einn á hvert fort. Í stafni á
bátnum sátu þrekinn maðr,
ein gr skarpleitur í andliti; hann
var dökkur á brún og brá, mat
mikið yfirskegg, er lá óreglulegt
út mót munnvikunum, en mikit
hátt og bunga nokkur á þar miðji.
Augun dökk. ~~Hvítleitaðhaim~~
~~bar svörtum~~ ~~alvöru og einurð.~~
Rétt þegar bátunum sendi mótfram

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

byggjunni þá hljóp stúlkubrakki fram á byggjuna og kallaði: pabbi! pabbi! ~~Lofmér mér~~ taka mig með! Báturinn stansaði og maðurinn sem sat í stafni tók stúlkubrakkann og setti hann í hné sér, sem var þar báturinn lá beint í allinu til skipsins. Svartur reikamökkur hrynskladist í þéttum kúfum upp úr reikrafinu og breiddist jafnt í allan áttir og varð eins og þunt skýjaþykkleitt. Fólkið tróðst upp stigann er var til beggja hliða, með fullt fangið af kaffiþurrum poka og ýmsum dóti; konur með ungá fólk í fangi og örmum við hlið sér. Alvarlegar raunaglor virtust hvíla yfir fólkinu, sem var at yfirgefa áttharg sína og kunningja og halda í aðra heimsálfu. Hlíti báturinn lagði at skipinu og menirnir, sem voru þar við hliðina til sín hann gæti komist á stigann.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Í Rofa búin hélt á krakkann á hand-
leggsinum upp styan. Allt var
á ~~flugu~~ ringulreið á pilsanum.
Menn stóðu hingat og þat við ~~upp~~-
af kortstokkana og hölduðust inn.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Akureyri 24 júlí 1900

Vakt frater

Fæddur nú og kaupa á náunnum á

~~gegn~~ Hún er kr 33,00 en

ekki kr 31,50 er það vegna

á stærra Þú aftur kr

1,50 Lepe í kr 6 og er

manna gegnir en 50 aur og

fyr at Ræna mér

Hafðu verna kr 3 í mín

Þrælsleg

Jakob Ólafsson

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

12,75
9,95
2,80
22

12,45

Hartmann

8/3 95

Einkaskjalasafn Barna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Bakka Siglufirði 15. júlí 1923.

Kæri frandi!

Jeg þakka þjer fyrir brjef þitt þótt stutt og vjelritað væri. Nýr list heldur vel á að vera hjer á Siglufirði enda er hvísl og matur ágætur að minsta kosti enn sem komið er.

Fildarfjelkit kom hingað með „Sirius" í gær og tók það fljótlega til starfa því að skömmu áður en „Sirius" kom hafði stór mótorbátur, er „Hlöðkuldur" heitir og Helgi Hafliðason gerir út, lagst hjer að bryggjunni og þurfti að salta þar 150 tunnur, sem í honum voru í sinatri, því að senda átti þær með „Sirius" sem líka var gert þótt hvít skýlli nærri hálum.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

„Hlöskuldur" þessi fór svo aftur til veiða og lét hann ekki standa á sjer því að eftir 5-6 stundir var hann kominn aftur og hafði fá 180 tunnur. Var byrjað að salta þar kl. 11½ í gærkvöldi og haldið áfram þangað til kl. 4 í morgun. Var jeg þar að verki og hafði þann starfa að draga fullu stampa frá kerlingunum og lyfta þeim og sjá um að allar hefði nægt salt. Voru þar kerlingar er jeg gætti 6 og allar duglegar og þurfti jeg því að halda á sprötunum því að annars gránaði heldur skapið á kellum.

Einn bátur hefur lagt hjer upp fyrir utan „Hlöskuld" og heitir sá „Sefari" og hefur hann ekki fengið nema um 40 tunnur enda hefur hann aðeins reknet, sem

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

sagt er sá veitist lítið í fyr en þrótta fer at dimma.

Hástan afla hefur „Magni" fengið, um 1200 tunnur í tveim túrum. „Magni" þessi er lítið gufuskip lítið stærri en „Skjöldur".

Hefi jeg nú ekki meira að segja um síldina í bráð.

Þú munt hafa keypt fisk þann sem saltaður hefur verið í tunnur og sendr á til Hollands og mun jeg því segja þjer hvað menn segja um hann. Njóg margir hafa komið og skoðað hann með mikilli forvitni og látið álit sitt í ljósi og hafa flestir verið sammála um það að tunnurnar varu of litlar, vilja hafa ólinatunnur, en það eru síldartunnur. Einnig segja þeir að fiskurinn sje of stór því að milli

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

fiskurinn sje mikku betri. Líka er tunnunar síðan í fyrra og finna þeir að því. Mörgum hefur orðið að orði er þeir hafa fengið þennan fisk: „Flest reyna þeir." Segi jeg nú ekki meira um tunnufiskinn.

Jeg hefi nýlega keypt ½ mjög stór selskinn og ætla jeg segja þjer hvernig það atvikaðist. Maður einn er hjer var við bryggju-smíðina sagði mjer að oft mætti fá selskinn með góðu verði af norskum selveiðurum er hjer kæmu og mig vildi svo til að „selfangari" var staddur hjer og fórum við eitt sinn niður í bæ til að hafa tal af skipsmönnum. Lá skipið með stefnið upp í fjöru því að verið var að gera við það og kölluðum

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

5/

vid og spurdum um selskinn en þeir sögdu okkur ad koma um bord og sóttu okkur á báti. Í örum vid nú ad spyrja um verdid á skinnunum og sögdu þeir þad vera 5-20 krónur. Hjeldum vid nú med 2 mönnum stjórnanni og bryta nidur í lest og fengum ad sjá skinnin. Leist okkur audvitad best á þau stærstu en váttu ad kosta 20 krónur en eftir nokkurt þjark fengum vid verid nidur í 15 kr. og spurdum vid þá hvort vid fengum ekki tveó á 25 og fjekst þad bráttlega og fengum vid þeim nú 30 kr á 10 kr. setlum, en þeir gátu ekki skipt og spurdum ad þá hvort vid fengum ekki 3 fyrir 30 þad vildu þeir alls ekki þó fór svo ad vid fengum 3 fyrir 31 kr. Fossudum vid nú skinnunum nidur

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

6/

í bátinn og byggjumst við að halda
heim leit í land en brytinn sem
sagðist bera sagði okkur hálf
skítinn at við skildum ekki
fara fleira leit „skinnin er
nemlig för billig" sagði hann
og rjeri með okkur langt í
burt. Daginn eftir fórum og
og varum þá yfir vaðarí en
áður enda fengum við nú fimm
skinn af stærstu tegund á 5 kr
st. Jeg og maður sá er fór
með mjer í þessa Bjarmalands-
ferð skiftum svo varðinginum
á milli okkar. Metalverðið á
skinni var 7 kr, en nú get
jeg fengið 15 kr. fyrir hvert svo
at þetta hafa verið kjara
kaup. Sinnin ætla jeg at láta
verka og koma með þau heim

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

2

í haust.
Jeg verð að slá bátnum flótlega
í byrjun því að „Esjan" er á
förum hjeðan, en með henni
ætla jeg að senda jörð.

Jeg óska að heila frandfólkinu

Þinn Helmer.

Pjetur segist engum skrifa
því að hann er ekki í hendi, en
þú lítilsháttar.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Herra Kaupmaður Guðmundur Sveinsson

Skólavörðustíg 11

Reykjavík.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur